

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Факультет романо-германської філології
Кафедра граматики англійської мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

(П.І.Б.)
2020 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Ідеонімія англійської мови

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність : 035 філологія

Спеціалізація: 035.041. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни «Ідеонімія англійської мови».

Розробник: Васильєва О. О., кандидат філологічних наук, доцент кафедри граматики англійської мови

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № 1 від 31.08 2020р.

Завідувач кафедри Карпенко О.Ю.

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від. “31” серпня 20__ р.

Голова НМК Телецька Т.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № __ від. “__” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № __ від. “__” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № __ від. “__” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Навчальна програма дисципліни «**Ідеонімія англійської мови**» укладена відповідно до:

1. Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для першого рівня вищої освіти.
2. Положення про освітні програми в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова.
3. Освітньої програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. Режим доступу: onu.edu.ua

Предметом вивчення навчальної дисципліни є проблеми когнітивної ономастики, когнітивна сутність ідеонімів, тобто власних назв на позначення результатів людської творчої діяльності, що мають духовну, інтелектуальну та мистецьку цінність.

Місце навчальної дисципліни в структурі освітнього процесу.

Дисципліна «**Ідеонімія англійської мови**» є вибірковою, містить 3 кредити (6 аудиторних годин та 84 години самостійної роботи на заочному відділенні) та має 1 змістовий модуль.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основна мета курсу полягає в тому, щоб ознайомити студентів з ідеонімією англійської мови, розглянути денотатно-номінативну класифікацію ідеонімів; функційну навантаженість ідеонімів; структурні особливості ідеонімів; висвітлити мотиваційну специфіку всіх підрозділів ідеонімікону.

Завдання: дати студентам основи лінгвістичних знань ідеонімії англійської мови, проаналізувати теоретичні засади сучасних напрямів у розвитку ідеонімії; поглиблення, узагальнення та систематизація теоретичних знань студентів.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей:**

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей;

ЗК-3. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового

світогляду із застосування сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

Спеціальні компетентності:

СК-2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх;

СК-4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів.

Очікувані результати навчання:

ПР-1. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.

ПР-2. Знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження.

ПР-3. Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію.

ПР-4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.

ПР-5. Дотримуватись норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження.

ПР-6. Планувати, ініціювати й здійснювати розробку дослідницько-інноваційних проектів, організувати роботу дослідницьких колективів.

ПР-8. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.

ПР-12. Реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:** основні напрями і тенденції лінгвістичної думки; денотатно-номінативну класифікацію ідеонімів; функційну навантаженість ідеонімів; структурні особливості ідеонімів; мотиваційну специфіку всіх підрозділів ідеонімікону.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **вміти:** застосувати комплексний підхід до наукового філологічного дослідження; визначати вид ідеонімів; використовувати отримані фундаментальні знання і практичні навички для визначення структурного типу ідеонімів та визначати їхню мотивацію, використовувати теоретичні знання у власних наукових дослідженнях.

2. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Сутність і диференційні ознаки ідеонімів та артіонімів.

Тема 1. Сутність і диференційні ознаки ідеонімів. Денотатно-номінативна класифікація ідеонімів. Функційне навантаження ідеонімів.

Тема 2. Теоретичні основи дослідження структури власних назв. Структурна класифікація артіонімів.

Тема 3. Види мотивації власних назв. Встановлення мотивованості власних назв. Когнітивно-ономасіологічний підхід до мотивації артіонімів.

3. Рекомендована література

Основна

1. Васильєва О.О. Структурно-семантичні особливості ідеонімів (на матеріалі англійської мови) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Ольга Олександрівна Васильєва, Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2019.

Додаткова

1. Горшкова В. Е. Название фильма как единица перевода и составляющая образа-смысла / В. Е. Горшкова // Вестник Пермского национального исследовательского политехнического университета. Проблемы языкознания и педагогики. – Пермь, 2014. – Вып. 10. – С. 26–37.

2. Дідур Ю. І. Особливості функціонування ергонімів у мові, мовленні та ментальному лексиконі (в українській, англійській та російській мовах) : дис. ... кандидата філол. наук : 10.02.15 / Юлія Ігорівна Дідур. – Одеса, 2015.

3. Калинин В. М. Поэтика онима : [монография] / В. М. Калинин. – Донецк : Юго-Восток, 1999.

4. Магазаник Э. Б. Ономапоэтика, или «говорящие имена» в литературе / Эммануил Борисович Магазаник. – Ташкент: Фан, 1978.

5. Насакина С. В. Типология идеонимов в рекламе лекарств / С. В. Насакина // Вестник ВГУ. Серия: Лингвистика и межкультурная коммуникация. – Воронеж, 2015. – Вып. 4. – С. 48-51.

6. Совершаева Л. Г. Идеонимы в ономастическом пространстве / Л. Г. Совершаева, М. А. Павловская // Инновационная наука. – № 11: в 3-х ч. – Ч. 2. – Уфа, 2016. – С. 131–132.

7. Супрун В. И. Ономастическое поле русского языка и его художественно-эстетический потенциал: [монография] / В. И. Супрун. – Волгоград: Перемена, 2000.

8. Юдина Т. М. Артионимы в структурном аспекте (на материале названий произведений изобразительного искусства художников Арктики) / Т. М. Юдина, Е. Ф. Воронина // Славянская филология: XXI век [материалы III Международной конференции]. Архангельск, 2014. – С. 92–97.

Електронні інформаційні ресурси

1. Датченко Ю. В. Назви писанок як об'єкт ономастики / Ю. В. Датченко, Л. В. Поліщук [Електронний ресурс] // Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Мовознавство». – № 11. – 2017. – Вип. 23 (2). – С.28–36. – Режим доступу: http://movoznavstvo.com.ua/download/pdf/2017_2/7.pdf
2. Цілина М. М. Українська імажонімія ХХ–ХХІ ст. / М. М. Цілина [Електронний ресурс] // Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Серія: Філологічна. – 2015. – Вип. 58. – С. 282–285. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2015_58_108
3. Alvarez-Altman G. Literary Onomastics Typology: Analytic Guidelines to Literary Onomastics Studies [Electronic resource] / G. Alvarez-Altman. – Available from: <https://digitalcommons.brockport.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1161&context=los>.
4. Glossary of Terms for the Standardization of Geographical Names [Electronic resource]. – Available from: http://unstats.un.org/unsd/geoinfo/UNGEGN/docs/pdf/Glossary_of_terms_revised.pdf
5. Helmbrecht J. On the Form and Function of Proper Names. A Typological Perspective [Electronic resource] / J. Helmbrecht. – Available from: http://www.academia.edu/8265467/Form_and_Function_of_Proper_Names
6. Hess M. The Ideonym: The Function and Impact of Political Neologisms with Presidential Associations [Electronic resource]. – Available from: <https://kb.osu.edu/dspace/handle/1811/68653>
7. Langendonck W. V. Theory and Typology of Proper Names [Electronic resource] / Willy van Langendonck. – Available from: <https://books.google.com.ua/books?isbn=3110197855>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

5. Методи діагностики успішності навчання

Контроль засвоєння змісту курсу здійснюється наступним чином:

1) поточний контроль: з кожної із 3 тем змістового модуля передбачається оцінювання у вигляді тестів чи усної відповіді (по 20 балів). При відсутності виконаного домашнього завдання і не підготовки до заняття знімається по 1 балу за кожну тему.

2) підсумковий контроль: В кінці курсу проводиться тестова робота, яка оцінюється в 40 балів.